

**Jó anyagból —
alapos munka**

**SIEMENS
RÁDIÓ**

Már a hangjáról felismered!

Az Országos Szociálpolitikai Intézet Munkásakadémiája

1943. évi március hó 28-án, vasárnap d. e.
11 órakor az Ipartestület nagytermében
műsoros **MUNKÁSPIHENŐT** rendez.

Fellépnek:

Ádám János asztalos.
Dr. Hosszú Zoltán, a Nemzeti Színház tagja.
Dr. Mindszenti Ödön énekművész.
Molnár István táncművész.
Szabó Ilonka, a M. Kir. Operaház tagja.
Török Gizella előadóművésznő.
Zöldi Sándor műszerész.
A Salgótarjáni Közsézbánya szalonzenekara.

A Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű R. T. Acélgári Olvasó Egylet műkedvelő gárdája egyfelvonásos színművet ad elő.
Játsszák: Décsy Gabriella, Papp Ervin, Pojádák Nelli, Somoskői István és Somoskői Istvánné.
Budapest Salgótarjáni Gépgyár és Vasöntő R. T. munkásolvaskörének szívalakórusa.
A Salgótarjáni Üveggyár R. T. Szvoboea Gyula hutamester, magyar dalokat ad elő.

MŰSORKÖZLŐK: Bogoár József nyomdász és királyfalvi Kraft Aladár bányatitkár. Minden magyar munkást családostul szívesen lát a Munkásakadémia.
BELEPŐJEGYEK: Fenntartott hely 4 pengő, ülőhely 1 pengő, állóhely 50 fillér. Jegyek kaphatók: az egyes üzemeknél és előadás előtt a pénztárnál.

Szociális célkitűzések megvalósítása az ország közellátásában.

Magyarország a háborús erőfeszítések között sem feledkezik meg arról, hogy szociális politikájának nagyarányú célkitűzéseit minden nehézség ellenére fokozatosan megvalósítsa. A Kállay kormány csak legutóbb adta ki azt a rövid összefoglalást, amely a számok bizonyító erejével tüntette fel, mennyit baladit Magyarország a szociális fejlődés útján. A kormány szociális programjának megvalósítása azonban a legszebben akkor árnyasul, amikor az egyes igazgatási ágak látványlag egymástól függetlenül, valójában azonban szociális célkitűzésektől áthatva, céltudatosan hozzák azokat a rendelkezéseket, amelyek az ország lakosságának szociális és gazdasági helyzetét hivatottak előmozdítani. Háborús idők szociális programjának egyik legfontosabb célkitűzése a közellátással kapcsolatos kérdések rendezése. Maga ez a szó, hogy közellátás, rendkívül mély szociális értelemmel bír. Amikor a kormány szakít azzal a felfogással, amely a létfontosságú az egyén iránt, hogy azzal a bízva s elhatározza, hogy a rendelkezésre álló elrendelt szükségletek kielégítését célzó javakat úgy osztja szét, hogy abból mindenkinek igazságosan és egyenlően jusson, akkor valóban megteremtí az a szociális elképzelést, amely megszünteti az egyes társadalmi osztályok közötti különbségek és

egyforma megbecsülést vezet be mindenki számára, aki a nemzet szempontjából értékes termelői munkát végez.

Az ország közellátása a kormány szociális célkitűzése alapján dolgozik. Nem tűr kivételeket, hanem egyenlő elbánást és igazságos elosztást valósít meg, mert önkéntesül igazság az, hogy inkább beéri mindenki a kevessebbel, ha látja, hogy azt minden ember egyformán kapja meg. Szász Lajos közellátási miniszter csak a közelmúltban számolt be a népruházati akció sikeréről. A kormány csendben, minden hírverés nélkül szervezte meg és bonyolította le azt a nagyarányú akciót, amelynek során a gazdasági cselédek és mezőgazdasági munkások ruha- és lábbeli ellátásáról gondoskodott. A mai nyersanyag-szegény világban impozánsak azok a számok, amelyek az akció eredményeit jelentik. De a szociális szempontból a százezres számok eltorpítnak, amellyel a tény mellett, hogy a kormány a pótolhatatlan és szinte arányértékű nyersanyagokat a dolgozó tömegek céljaira fordítja. Egy vég vászon, egy tartós munkásruha ma busás kamatokat hoz, ha megfelelő helyre jut. Az a földiken dolgozó magyar munkás fokozottabb munkát fejt ki, ha érzi és tudja, hogy nem feledkeztek meg róla és a nehéz viszonyok között is megadják a lehetőséget arra, hogy olcsó árérték jövedelmű, tartós hol-

mit vásároljon. A gondoskodásért érzett hálát, a munkateljesítményt és egészséget fenntartó juttatásokat és az időjárás viszonyaira ellen védelmet adó célzati ruházat mindmennyitől biztosítottak lesznek a mezőgazdasági termelői munka zavartalanul végzése.

A népruházati akció keretében történő gondoskodás jelentőségét csak fokozza az a másik intézkedés, amely a szappanellátás terén jelentős könnyebbségeket. A kormány tudatában volt annak, hogy „a tisztaság fel egészséges” elvének megvalósítása mennyire fontos a háborús időkben, amikor a különböző járványok és egyéb betegségek jelentőségével számolni kell. Az igazságos szappanelosztás érdekében kénytelen volt a teret is korlátozásokat bevezetni éppen abból a célból, hogy ha igen szerény körülmények között is, de mindenki hozzájuthasson a nélkülözhetetlen tisztálkodási cikkekhez. A korlátozások bevezetése után azonban új alapokra fektette a szappanellátást.

A kellő időben kifejtett szervezői munkának most mutatkoznak az első eredményei. Talán szerény de az, hogy csupán a mosószappan-feladatot emeljük fel kétszerest, de háborús korlátozások között minden emelés halával és örömmel kell fogadni. Ne a mennyiséget nézzük, hanem az emelés tényét. Az emelés már annyit jelent, hogy megvan a kellő szervezés, megvan a kellő tapasztalat ahhoz, hogy az egyes cikkek elosztása rendben és igazságosan történjen. A mosószappan-feladás emelésén túl a kormány különös gondot fordít a háború idején annyira fontos népszaporulat támogatására is, amikor a csecsemőknek igen magas zsírsav-tartalmú bébiszappant oszt ki. Ez az intézkedés is a szociális szellem megnyilvánulása, mert ma mindent el kell követnünk országunk jövődjé és a magyar gyermek érdekében, hogy a felsoruló ifjú generáció minél kevesebbet érezzen meg a háború ekerülhetetlen nélkülözéseiből.

vasárnap közbeesével harmadnap délelőtt jut a címzett kezébe. Városunk az északi határvidék felé fekszik, ide a posta nagyobb hányada délről, a hatvani vonalról érkezik és hever egy napot hazatalan. Tudom, hogy kétszeri kézbesítéssel nem lehet szó: kezdjek tehát azt a déli órákban — mindenki szívesen vár hosszú ci vagy rimaszombati leveleire néhány órát, ha viszont az ország tulajdonképpenségből érkező közel egy esztendő két nappal korábban kapja kézbe. A tavaszi és nyári hónapokban a nyári időszámítás is kedvez. Várjuk postafőnökünk megérkező intézkedését.

Hazafias tisztelettel: Dr. K. B.

Hírek és különfélek

Ember elemzés.

Ismerjük a grafológiát, amely kézírásunkból olvassa ki jellemünket, ismerjük a lélekelemzést, amely legtitkosabb gondolatainkból következtet egyéniségünkre, e sorok írója pedig hosszú évek megfigyelései által a külső alkatból, lélektől, öltözködtől, elrejtett társalgásból például teljesen ismeretlen nagyobb tömegből tud kiemelni egyes tipikus szakmabeli egyéneket. Például fővárosi nagy kávéház zsúfolt közönségének hölgyei és urait tíz esztendő nyolcszor meg tudom bátorozni, hogy mi a foglalkozása, vagy egy vidéki országos vásár bemegző közönségéből szinte fix pontossággal ki tudom válogatni a jegyző, gazdát és a lelkész tipust. Az utóbbiaknál még azt is megbánnom, hogy egyben kántoraitól és az illető, vagy nem. De a jellemtanulmányozás újabb fajtájaként mostanában az az ötletem szórakoztat, amely körülbelül így volna kifejezhető: mutasd lakásodat és megmondom, ki vagy?

Mindezen titkolt rossz tulajdonságaim össze a feltárással természetesen tünik majd fel, hogy érdekelt egy angol lélekbuvár-orvosnak nemrégien olvasott ama új rendszere a lélekelemzés, jellemtanulmányozás terén, mely az esti lefekvés idejének beti pontos statisztikájából — állítólag — részletes elemzését tudja adni egyéniségünknek. Egyszóval, az angol orvos nem az írás hajlataiból, nem a lelek rebbenseiből, nem a külső látszatból, de még csak az otthoni külső körülményekből nem következtet a jellemre, hanem abból, ki mikor kerül ágyba este.

Egy pillanatra a jó öreg löcsei kalendarium jut eszünkbe, heyesebben a löcsei kalendarium nevezetes álmoskönyve, amelyben írva vagyon: ludhust erni, jó. Az angol orvos is bátran kijelentheti, hogy aki korán fekszik, szűz, rendszeres, munkásember, egészséges, jókedélyű, mindig friss, sohasem fáradt. Ezzel szemben, aki későn jár haza, lumpfráter, rendetlen életet élő, nem tudásosan szorgalmas, nem is nagyon egészséges, inkább mogorva, mint jókedvű és inkább fáradt, mint friss. A magam részéről dehogy is merném

Tavaszi ujdonság Szücs-féle

„Vitamin Crém”

A legmodernebb elvek szerint készített VITAMINDUS arc krém. Az arc bőr természetes tápanyagait tartalmazza s ezért rugalmassá, üdév teszi és megóvja a ráncosodástól.
Szücs-féle

„Bubi Arcszesz”

Megszünteti pattanásait és az arc bőr zsírosságát. Kapható: Szűcs Róbert Magyar Korona gyógyszerár, Salgótarján

beküldeni a jó angol doktornak lefekvésai idő-statisztikámat, joggal tartva tőle, hogy a legkevesebb hízelgő fényképet kapom jellememről és egyéniségemről. Pedig vagyunk még néhányan így, nemcsak azok között, akiknek hivatása, foglalkozása olyan, hogy munkájuk belenyúl az éjszakába, hanem akadnak olyanok is, akik otthon lévén — népiesen mondva — lefedhetnek a tyukokkal is egyidőben, de időrendszerük nem bírja a korai lefekvést.

Mindez azonban nem változtat a dolgon és készséggel elismerhetjük, hogy bármily kevésbé hízelgő is volna az angol orvosi lefektetési képe rólunk és nagybecsű egyéniségünkről, legalább annyira találós is volna, mint a régi álmoskönyvek az éjszakai híres megállapításai, hogy: tudhatsz emmi, jó. Mindössze csak egy dolgot bányó nek ennek a legújabb rendszerű egyéniség elemzésnek ránk vonatkozó eredményeiből és pedig annak felismerése, hogy titokban mennyire szeretnénk mi, későlekvők is a koránfekvők táborába tartozni, csak lehetne! Vajon észreveszi-e a tudós angol doktor a későlekvőknél ezt a ki nem mondott, de sajnos sohasem teljesülő vágyát is, a lefekvés időpontok számadatai között? ... —y —n.

A városi bajtársi szolgálat javára márc. 6 és 7-én rendezett „Vidám szünet” című előadásán felülfizettek: Dr. Förster Kálmán Dr. Korompay Lajos 12—12 P. Káva tér Lajos 10 P. L. P. hav. Jenőné 7.50 P. Révay Sandorné 6 P. Schreiner Jenő, Dr. Varszeghy János 5—5 P. Tarnay igazgató, Dr. Martényi 4—4 P. Balázs István 2.50 P. Pelsőczy László, Lacfalvi Ferenc, Botond nézredes, Szentgáli ezredes, Kárpáti Dezső 2—2 P. Molnár Béla 1.40 P. Jarkovych Miklós 1—1 P. Orszáld György 50 fillér. N. N. 40 fillér. Dr. Janossy Ödön 10 pengő. Hálás köszönettel nyugtázza a Magsz. elnöksége.

IRDESSZEN! A MUNKA POLITIKAI HETILAPBAN!

Postai hír. Április hó 10-éig csak a kettővel kezdődő tábori postaszámra 1 drb. 5 kg-os csomag küldhető az új kékszíni szelvényes bélyeges táboriposta levelezőlapok 2 márciusi felirású első szelvények felhasználásával. Csomagokban kizárólag ruhanemű és az egyéni felszerelés pótlásához szükséges tárgyak helyezhetők el. Dohány, élelmiszer, levél stb. nem küldhető. A csomagokat nyitva kell feladásra bemutatni, a felvevő alkalmazottak a tartalmat ellenőrizni tartoznak. Torlódás esetében elégséges kémpróbaszerű ellenőrzés. Más tábori postai forgalom továbbra is szünetel.

Nyílt-tér.*

A feleségem és az én nevemben felvett bármilyen kölcsönkért, vagy adósságcsejlesztésért semminemű felelősséget nem vállalok.

Salgótarján, 1943. III. hó.

Hulik. Lajos

*E rovat alatt közöltéket felelősséget nem vállal a Szerkesztőség.

MAGYARORSZÁG LEGELSŐ KÁVÉKONZERVGYÁRA A HUNGÁRIA
ÁLTAL 25 SZÁZALEK VALÓDI SZEMESKÁVÉ
TARTALOMMAL GYÁRTOTT

„HON” KÁVÉKONZERV

A LEGNÉPSZERÜBB ÉS A LEGJOBB.
KÉRJE MINDENÜTT!

VEZÉRKÉPVISELET:

MAYER SÁNDOR, KÁLMÁN
KERESKEDELMI VÁLLALAT
SALGÓTARJÁN.

A sikelnémák vici kir. orsz. (internátusos) intézetében az 1943. 44. iskolai évre szeptemberre felvételt nyerhetnek 6-10-12 éves sikelnéma vagy később megszületett gyermekek (vagyonatanok ingyenes, a többiek havi 48 —, 24 —, 12 —, 6 —, 3 — pengő tartásdíjhozjárulással, illetve a gyermek élevesztési családpótlékának befizetése mellett), akiknek a sikeltségen kívül más testi vagy szellemi fogyatékságuk nincsen. Felvételi tájékoztatóval és a felvételhez szükséges nyomtatványokkal (36 filléres posta bélyeg beküldése mellett) készséggel szolgál az Intézet Igazgatója, Vác, Konstantin-ter 6 szám, Telefon: Vác 16.

Elveszett egy értékes fülbevaló a bányakolóniától az evangélikus templomig vezető úton. Becsületes megtaláló adja át az evangélikus lelkész hivatalban, ahol megfelelő illó jutalomban részesül.

Öngyilkosság. Csemniczy István 41 éves cipész-mester f. hó 26-án délelőtt tömített nikotinnal mérgezte magát. A gyors orvosi segítség dacára a szerencsétlen rövid szenvedés után meghalt. Tettének oka ismeretlen.

**Támogasd
a Vöröskeresztet!**

A Szent Erzsébet Nőegylet elnöksége hálás köszönettel nyugtázza a „Nema Bál”-jára folytatódólagosan beérkezett alábbi adományokat: Ferences Házfőnökség 25 P., v. Jónás Ödöné 15 P., Pál Dezső 10 P., Szenes Arnoldné, dr. Mateidesz Gaborné, Timár Lászlóné, Banár Sándorné, dr. Kaczander Károlyné, Bauer Gizellé, Nagy Béláné, Brandt Lajosné, Oniylák Karol, Böhm István 5—5 P., Gabrik Péterné, Antal Jánosné 4—4 P., Körömczi Gezáné, Ádám Nandorné 2—2 P.

III. Fél 10-kor csendes szentmise exhortációval a leánygimnázium, polgári fiú- és leány, valamint a főplébániához tartozó összes állami és bányai elemi népiskolák tanulói részére.

IV. Fél 11-kor plébániai nagy szentmise szentbeszéddel hívek részére.

V. Háromnegyed 12-kor csendes szentmise rövid allokációval. Ez a sorrend március 28-án lép érvénybe.

Szent Erzsébet Nőegylet lelki-gyakorlata Április 1-én, 2-án és 3-án d. u. 5 órakor lesz a Szent Erzsébet Nőegylet lelki-gyakorlata a főplébánia templomban, melyekre a Nőegylet tagjait szeretettel meghívja és várja

Dr. Ámbrus József
h. plébános.

Starján m. városi polg. mesteri hivatalától: 3450/1943.

Parlagon heverő területek hasznosítása

Az összes ingatlan tulajdonos közönségnek

Helyben.

A m. kir. Közellátásügyi Miniszter Ur 401.337/1943. sz. rendelete alapján felhívom, sziveskedjék gondoskodni arról, hogy a tulajdonát képező minden terület ami arra alkalmas, megműveltesse és az egyébként parlag földiken konyhakerti velemények termeltesse. A rendelet értelmében a parlag földet hatósági megműveléséről kell gondoskodni. A rendelet különösen a közterületek és iparvállalatok példátadó magatartását emeli ki.

A rendkívüli viszonyok parancsoló kötelességünké teszik, hogy mindenki a Haza szolgálatára legyen, mert minden munka a szebb és boldogabb magyar jövőt szolgálja. Hiszem, hogy t. Cim és a város közönsége a most közölt rendelet bűnsége végrehajtásával a Haza érdekeit készséggel szolgálni fogja.

Felkérem, hogy tett intézkedéseiről április hó 10-ig tájékoztatni szives legyen, mert a rendelet végrehajtásáról jelentést kell tennem.

Salgótarján, 1943. március 22.

A polgármester helyett
Dr. FIGUS
főjegyző.

Jó karban levő szolont veszek
Cim a kidóban.

**Tartsuk be szigorúan
a légvédelmi előírásokat.**

SALGÓTARJÁNI
APOLLO MOZGÓ

Március 27-én, szombaton fél 3, fél 5 és fél 7-ór, 28-án, vasárnap fél 1, fél 3, fél 5 és fél 7-ór, 29-én, hétfőn fél 3, fél 5 és fél 7-ór, 30-án, kedden fél 5 és fél 7-ór kezdettel

Behajtani tilos

Fősz.: Bilicsi Tivadar, Simor Erzsé, Latabár Kálmán, Kiss Manyi. Kieg.: Magyar híradó.

Március hó 31-én, szerdán fél 5 és fél 7-ór, április 1-én, csütörtökön fél 5 fél 7-ór

A sors beleszól

Yves Mirande, a „Táncrend” írója és rendezőjének új filmje Főszereplők: Raimu, Jules Berri, Janine Darcei és S. Prim. Kieg.: Ufa és Luce híradó.

IGMANDI KERESŐVIZ
minőség egyedül

**A Főplébániai szentmisék
új időrendje:**

I. Fél 8-kor csendes szentmise evangéliumi magyarázattal a hívek részére.

II. Fél 9-kor csendes szentmise exhortációval a fiugimnázium és kereskedelmi iskola tanulói és a levante ifjuság részére.

SPORT

Birkózás.

Vasárnap délután rendezte a SSE Északmagyarország birkózó csapatbajnokságát a ezzel együtt Karattur vándordíjas csapatversenyt. Az északi kerület birkózó sportjára jellemző, hogy a versenyre mindössze két csapat nevezett: a múlt évi védő és négyzerez bajnok Miskolci Vasutas SC. és a SSE. Ez alkalommal a megerősödött és igen jól felkészült tarjáni legénység hatalmas fölénnyel 6:1 arányban győzedelmeskedett (egyetlen SSE versenyző sem szenvedett vereséget, mert a vendégek egyetlen győzelme is úgy született, hogy nehézsúlyban a SSE nem állított ellenfelet). Az Ungvári, Vas, Balogh,

Lámi, Simonyi, Sasvári csapat sokkal nehezebb küzdelmek vívására bízott. Simonyi biztosan győzte le az országos bajnokság 3. helyezteltjét, Löveyt, míg Sasvári versenyen kívül legyőzte a nehézsúlyú miskolci versenyzőt. De kiválóan dolgozott valamennyi SSE versenyző, hiszen a győzelmek csaknem mind tussal születtek meg. Így azután az „örök második”-ból végre bajnok lett. Teljes elismerés illeti a SSE szorgalmas szakosztályát, versenyzőit és vezetőségét egyaránt. Mint mult esztendő legszorgalmasabb birkózóját, Simonyi Gusztávot edzője egy igen szép bronz szoborral ajándékozta meg.

Ökölvívás.

Szombaton este a SSE ökölvívók az Egri Levente Egyesület versenyzőivel mérköztek 8:8 arányban, eldöntetlenül végeztek. A tarjáni győzelmeket Kára I. Kára II. Kertész és Mocznai szereztek. Különösen a két Kára öklözött igen szépen, de legutóbbi versenye óta nagyot javult Kertész is. Talán a legszebb küz-

delmet a Numann Pintér hozta, s bár Pintér igen csekély különbséggel kapott ki, az eredmény fordított is lehetett volna, ha korábban erősít a tarjáni versenyző. Ellenfeleiben azonban egy kiválóan képzett, gyors és technikás ökölvívót ismerünk meg, akiről még sokat fogunk hallani.

Labdarúgás.

Hatvani VSE — SSE 1:0 (0:0)

Igen gyenge játékvezetés mellett és szerencsétlen körülmények között kapott ki a SSE Hatvanban. A játékvezető már az első félidőben kiállította a csatársor

motorját Szabó I-et, s nélküle a SSE bizony nem tudta a meccset megnyerni. A játékvezető súlyos tévedései dacára is elég jól játszott a tarjáni csapat s egyáltalán nem szolgált rá a vereségre.

A SSE birkózók és ökölvívók

igen szép sportprogramot állítottak össze. Április 4-én a BSZKRT ökölvívói látogatnak el városunkba. A BSZKRT ökölvívó csapata az ország egyik legerősebb együttese, a tarjáni szereplése alkalmával nem kisebb neveket, mint Varga, Szabó B., Szalay lépnék szorította.

A birkózók április hó folyamán a budapesti válogatott birkózó csapatot ké-

szülnek fogadni. Ha a verseny megvalósul, jó néhány európai hírű versenyzőt látunk városunkban.

Vasárnap, márc. 28-án a SSE kerületi mezei futóversenyt rendez. Az év első atlétikai versenye ez, amely a mezei bajnokságokra készülő SSE futók javítását célozza.

50 százalékos utazási kedvezmény a tenyészállatvásárlások előmozdítására.

Megjelent a mezőgazdasági kiállításra bejelentett tenyészállatok katalógusa.

Az ez évi mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár elmaradása folytán szükségessé vált, hogy a tenyészállatokat vásárolni szándékozók a kiállításra bejelentett állatok megtekintése és megvásárlása céljából különböző tenyészteleket felkeressenek. A kereskedelemügyi miniszter az OMGE kérésére a tenyészállatvásárlók részére utazási kedvezményt biztosított a magyar királyi államvasutakon és a kezelésében levő helyiérdekű vasutakon. Ugyanezt a kedvezményt megadta a többi hazai vasutak és a hajózási vállalatok is. A kedvezmény igénybevétele jogosító vasúti igazolványok a kiállítás rendezőbizottságánál, a vármegyei gazdasági egyesületeknél, az állattenyésztő szövetségeknél és a vármegyei állattenyésztő egyesületeknél szerezhetők be, db-ént 180 pengőért, amely összeget az igazolvány igénylése alkalmából postai bélyegekben vagy postautalványon legcélzatosabban beküldeni.

Az igazolvány egyszeri kedvezményes utazásra jogosít az induló vasúti állomásról a kívánt és az igazolványba beírt rendeltetési állomásra (Budapest ki- vételével) és vissza. Az utazást megszakítani nem lehet, Budapesten át történő utazáskor is az utas a csatlakozó legközelebbi vonattal tartozik az utazást folytatni. Az igazolvány igénylése alkalmából be kell jelenteni az induló és a rendeltetési állomást, avégből, hogy ezek az igazolványba beírhatók legyenek. Az igazolványok március 25-től április 20-ig bezárólag használhatók, úgy azonban, hogy az induló állomás bélyegzőjének keltétől számított 7 napig érvényesek. Az utazást április 20-án éjfélig okvetlenül be kell fejezni. Aki több tenyészteleget megtekintése céljából több helyre kíván utazni, ennek megfelelően több igazolványt igényeljen, a tervezett utirányok jelölésével. Az igazolványok korlátozott számúra való tekintettel ajánlatos, hogy a tenyész-

állatokat vásárolni szándékozók a vasúti igazolvány iránti igényüket az utvonalak megjelölése mellett sürgősen jelenték be a rendezőbizottságnál (Budapest, IX. Közteltek-utca 8 sz.), illetve a vármegyei gazdasági egyesületnél, vagy az említett állattenyésztő szervezeteleknél.

Az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár elmaradása folytán a bejelentett tenyészállatok értékesítése érdekében szervezett rendszernek lényeges kelleke a bejelentett összes tenyészállatokra vonatkozó adatokat tartalmazó katalógus, amely a rendezőbizottság kiadásában most jelent meg. A katalógus megszerzése nemcsak a most tenyészállatot vásárolni szándékozó gazdák számára szükséges, hanem megszerzése ajánlatos mindazok számára is, akik tájékozódást akarnak szerezni a legkiválóbb hazai tenyésztelekről, ugyanis, mint a legjobb tenyészállatbeszerzési forrásokról. A katalógus ára 3 pengő, illetve bérmentes küldéssel 330 pengő. Megrendelhető az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottságánál (Budapest, IX. Közteltek utca 8.) vagy a bizomanyi árusításra felkért és minden vármegyei székhelyen levő gazdasági állattenyésztő egyesületeknél. A rendezőbizottság egyidejűleg megküldte a katalógust az abban szereplő összes nagytenyésztőknek, a köztenyésztés számára történő vásárlásokat lebonyolító vármegyei gazdasági felügyelőségeknek és a vármegyei állattenyésztő egyesületeknek is.

A Magyar kir. uszorbírósg egyesbirája. B. 65/1943/3. szám.

A Magyar szentkorona nevében

A balassagyarmati kir. uszorbírósg egyesbirája az árdágitó visszaélés büntetése miatt id. Biheller Jakab ellen indított bünygyben nyilvános főtárgyalás alapján meghozta a következő

Í T É L E T

Id. Biheller Jakab vádlott (71 éves, izr. vallás, kisbistzererci születésű, salgótarjáni lakos, magyar anyanyelvű, magyar állampolgár, felesége Neu Cecília, 4 gyermek apja, vasáreszkedő fogalkozású, katonai volt, 2 polgárit végzett, n. Biheller Adolf és n. Imreblum Anna fia, kb. 200, 250,000 P. értékű vagyona van)

bűnös 1. rb. az 1920. XV. tc. 1. §. 1. bek. 1. pont. 1. tételében és 1 rb. 1. §. 5. pontában meghatározott árdágitó visszaélés vétségében

A kir. uszorbírósg ezért id. Biheller Jakab vádlottat az 1940. XVIII. tc. 9. §. 1. bek. 1. tételében módosított 1920. XV. tc. 1. §. 2. bek. alapján, a B.k. 96. és 97. §-ok és az 1928. X. tc. (II. B.) 4. §. alkalmazásával

10 000 (tízezer) pengő pénzbüntetésre, mint 10- és 3 (három) évi hivatalvesztésre és politikai jogai gyakorlatának ugyan ilyen tartamú felfüggesztésére, mint melléküntetésre ítéli

és ezenfelül az 1920. XXVI. tc. 7 §. alapján a közszükségleti cikkekké váló kereskedéstől 3 (három) évre eltiltja

és elrendeli az ítéletnek az elítelt költségén a Salgótarján m. városban megjelenő hirlap utján való közzétételét;

az 1920. XXVI. tc. 7 §. ában felsorolt többi melléküntetések kiszabását ugyan ezen törvényhely utolsó mondata alapján mellőzi.

A kiszabott pénzbüntetést beajátatlanság esetére a II. Bn. 8, 6, 10 §. alapján 50 50 pengőnként egy-egy napi, azaz összesen 200 (kettőszáz) napi fogházra kell átváltoztatni.

A hivatalvesztést és a politikai jogok gyakorlatának a felfüggesztését az ítélet jogerőre emelkedésének napjától kell számítani.

A pénzbüntetést a jogerős ítélet közzétételétől számított 15 nap alatt kell végrehajtani terhével a 108, 808 számú postatakarékpénztári csekkaszámlára (Igazságügyminiszterium, Büntetésfenntartó bevételei számlája Budapest) az 1892. XXVII. tc. 3. §. ában meghatározott célra megfizetni.

A vádlott az 1896. XXXIII. tc. (Bp.) 480. §. á értelmében köteles az eddig felmerült bünygyi költségek fejében 15 (tizenöt) P. 36 fillért és az ezután felmerülő bünygyi költséget az államkincstárnak megfizetni.

A kir. uszorbírósg elrendeli, hogy az ítélet jogerőre emelkedése után a Bp. 494. §. á alapján a vádlott erkölcsi és vagyoni bizonyítványával, valamint a költséglejegyzékkel együtt a balassagyarmati kir. ügyészséggel, továbbá az 1938. XIX. tc. 29. §. á értelmében Nógrád vm. központi választmányával (ügyosztály: a 63 100/1942. I. M. sz. rendelet alapján is), Nógrád vm. alispánjával és a kiszabott büntetés nyilvántartatása céljából a salgótarjáni m. kir. államrendőrség kapitány-ságával közöltesse.

INDOKOLÁS:

A kir. uszorbírósg a vádlott tagadásával szemben a főtárgyaláson tanúként kihallgatott Gulyás Antal és neje sártelek vallomásaival és a főtárgyalás és eljárás egyéb összes adatai alapján tényként állapította meg, hogy

a vádlott Salgótarjánban 1942. október hó vége felé, közelebből meg nem határozható időpontban, midőn Gulyás Antalnól a Biheller-féle vaskereskedésben kályhacsövet kért, — bár volt raklárban kályha csőve — annak nevezett csővé részére való kiszolgáltatását megtagadta azzal, hogy kályhacsővék töze, később azonban, midőn Gulyás Antalné — miután időközben a városban azt hallotta, hogy vajért és tojásért lehet Biheller-eknél kályha csövet kapni — visszatért az üzletbe és ott a vádlott előtti kiállításra helyezte, hogyha kapna kályha csövet, hozna érte vaját és tojást, ekkor a vádlott kijelentette, hogyha Gulyásné vaját és tojást hoz, akkor lesz kályha cső

és midőn ezután néhány nappal Gulyás Antal egy fél kg. vaját és tíz drb. tojást vitt hozzá az üzletbe és így kért két drb. kályhacsövet, akkor készségesen nyújtotta ki is szolgált neki 2 drb. 80 cm. hosszú, négyes (a vádlott beismerése szerint is legfeljebb drb. ként 1 P. 40 fillér, azaz összesen 2 P. 80 fillér értékű) kályha csövet azzal, hogy a csővéért neki a vevőtől átvett (összesen kb. 5 P. 40 fillér értékű) élelmiszernek felül még további 80 fillér készpénz is jár és a vevőtől meg ezt a nyolcvan fillért is átvette.

E tényállás szerint a vádlott a raklárban lévő kályhacsőveinek, tehát forgalombahozatal céljára rendelt közszükségleti cikknek készletét a cikk árának drágítása végett nyereszkeskedési céllal Gulyás Antalnól előbb eltiltotta, majd utóbb a kályhacsővel való kereskedést korlátozta akként, hogy kijele-tette, vajért és tojásért ad kályhacsövet, pénzért azonban nem.

S végül ezt követően Gulyás Antaltól a két drb. kályhacsőrt tehát közszükségleti cikkért, a törvény értelmében erre jogosult hatóság részéről megszabott, il. megegedett legmagasabb árán magasabb elenértéket köölt ki és fogadott el és így cselekménye a rendelkező rézhben meghatározott két rb. vétség összes tényálladeki alkotó elemét kimeríti. Minthogy pedig a vádlott javára beszámítást kizáró, vagy a büntelhetőséget megszüntető ok fenn nem forog, ennélfogva őt e büntelékényben bűnösnek kellett kimondani és meg kellett büntetni.

A büntetés kiszabásánál a kir. uszorbírósg súlyosbító körülmények mérlegelte egyrészt a cselekménynek habora idején történt elkövetését, másrészt különösen azt a körülményt, hogy a vádlott nagy vagyonu ember és ennek ellenére a súlyos drágítást szegény öreg paraszt emberek sérelmére elkövetni nem állította, ezzel szemben enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy a vádlott magas életkora ellenére ezideig büntetve nem volt.

Figyelemmel a súlyosbító körülmények nagyobb számára és nyomtatékára az adott esetben vádlottal szemben jogházbüntetés kiszabása lett volna indokolt. A bíróság azonban tekintettel a vádlott egyéniségére (magas életkora ellegére, büntetlen előéletre és jelentékeny vagyonos voltára) úgy találta, hogy megfelelően súlyos pénzbüntetés alkalmazásával a vádlottat éppen úgy, vagy érzékenyebben lehet megbüntetni és őt újabb büntetések elkövetésétől éppen úgy, vagy határozottan lehet visszatartani, mint a cselekménnyel arányban álló szabadságvesztés büntetés alkalmazásával, ezért a vádlott javára alkalmazta a II. Bp. 4 §. á és a szabadságvesztés büntetés kiszabását mellőzve, őt a rendelkezésben meghatározott megfelelően súlyos pénzbüntetéssel büntette.

Az ítélet egyéb rendelkezései a rendelkező részben felhívott törvényhelyeken alapulnak.

Salgótarján, 1943. január 25.

Olvasathatlan aláírások.

Az ítélet jogerős és végrehajtható.

Dr. Jaky ok. kir. tiszti elnök.